

F. t. l. om patienters retsstilling

missionen angaaende Lægers Retsstilling, anførte vedrørende spørgsmålet om lægers tavshedspligt: »Hvis læger var berettiget til at udtale sig om alt, hvad de måtte erfare om deres patienters sygdomme og andre forhold, kunne det befrygtes, at folk af denne grund ville holde sig tilbage fra at søge læge eller undlade at give disse fuldstændige oplysninger, hvilket i høj grad ville stride imod såvel den enkeltes som mod den offentlige sundhedsplejes interesse.« Bestemmelsen i § 23 er baseret på samme grundsynspunkt.

Efter stk. 2 påhviler ansvaret for at oplysninger videregives i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel den driftsansvarlige myndighed, uagtet at den enkelte sundhedsperson i kapitlet er tillagt en række beføjelser, jf. f.eks. § 24, stk. 4 og § 26, stk. 3.

Efter direktiv 95/46/EF påhviler der den registeransvarlige en række forpligtelser, f.eks. at sikre, at oplysninger behandles rimeligt og lovligt, hvilket bl.a. indebærer, at den registeransvarlige skal sikre, at der ikke sker ulovlig videregivelse af personoplysninger, jf. direktivets art. 6, stk. 1, litra a, jf. stk. 2. Med henblik på at sikre at loven på dette område er i overensstemmelse med direktivet fastslås det derfor, at det er den driftsansvarlige myndighed, der har det overordnede ansvar for at oplysningerne behandles i overensstemmelse med lovens regler.

I de konkrete situationer vil det imidlertid være den pågældende sundhedsperson, der træffer afgørelse om, hvorvidt oplysninger kan videregives efter lovens regler. Den driftsansvarlige myndighed kan imidlertid som en tjenstlig pligt - som en konsekvens at myndigheden har det overordnede ansvar for at oplysninger behandles i overensstemmelse med loven - pålægge sundhedspersonen at videregive helbredsoplysninger i særlige tilfælde, jf. bemærkningerne til § 24, stk. 4, og § 26, stk. 3. For privatpraktiserende læger vil det altid være den konkrete sundhedsperson, der har kompetence til og ansvar for, at oplysninger videregives i overensstemmelse med reglerne i kapitel 5.

Til § 24

I stk. 1, fastslås som en grundlæggende hovedregel, at sundhedspersoner kun må videregive oplysninger om patienters helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger, til andre sundhedspersoner, såfremt patienten har givet sit samtykke hertil.

Bestemmelsen omfatter oplysninger om helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger. Helbredsforhold skal forstås som sygdomsoplysninger eller oplysninger om en persons

helbredsstand, herunder oplysninger om en persons kontakt med sundhedsvæsenet. Sundhedspersonerne vil imidlertid ofte også kunne være i besiddelse af andre oplysninger vedr. rent private forhold, som ikke kan karakteriseres som helbredsforhold. F.eks. oplysninger vedr. patientens ægteskab, patientens pårørende m.v. Endvidere kan patienten også have givet oplysning om andre fortrolige forhold, f.eks. vedr. indkomstforhold m.v. Efter forslaget kan disse oplysninger ikke videregives uden patientens særskilte samtykke, da de ikke er nødvendige for behandlingen.

Efter stk. 2, nr. 1, kan sundhedspersonen dog uden samtykke videregive og indhente helbredsoplysninger i forbindelse med et aktuelt behandlingsforløb for patienten. Det er en forudsætning, at der er tale om videregivelse af helbredsoplysninger, der er nødvendige for den aktuelle undersøgelse, behandling m.v., og at videregivelsen sker under hensyntagen til patientens interesse og behov. I denne situation vil der typisk kun kunne være tale om at videregive helbredsoplysninger og ikke andre fortrolige oplysninger, idet sidstnævnte ikke vil have betydning for et aktuelt behandlingsforløb.

Under et aktuelt behandlingsforløb betragter patienten det som naturligt, at sundhedspersonen videregiver de helbredsoplysninger, som er nødvendige for den påtænkte behandling. Et samtykke er derfor unødvendigt, dels fordi der typisk allerede som led i det informerede samtykke til selve behandlingen er gjort overvejelser om den videre behandling og de herfor nødvendige oplysninger, dels fordi patienten kan frabede sig, at oplysningerne videregives.

Af lovforslagets § 7, stk. 3-4, fremgår også, at informationen skal gives løbende og omfatte oplysninger om relevante forebyggelses-, behandlings- og plejemuligheder m.v.

Ifølge de gældende regler i bl.a. forvaltningslovens § 28, kan helbredsoplysninger ikke videregives til en anden forvaltningsmyndighed, f.eks. fra et sygehus i et amt til et sygehus i et andet amt, uden patientens skriftlige samtykke. Ydermere skal det skriftlige samtykke angive, hvilke oplysninger der nærmere kan indhentes og til hvilket formål, ligesom samtykket kun gælder 1 år. Endvidere vil helbredsoplysninger ikke kunne videregives fra en alment praktiserende læge til f.eks. en praktiserende speciallæge eller til et sygehus i amtet, uden at patienten som udgangspunkt skal give samtykke hertil, jf. straffelovens § 152 om tavshedspligt.

Reglerne har givet anledning til betydelige administrative procedurer som af patienten og sundhedspersoner opleves som unødvendige formaliteter. F.eks. er der nogle steder udleveret et fleresiders for-